

I2DS2 Pro INOVARE

**TEHNOLOGII MILITARE ȘI
DUALE
PROLIFERARE, TRANZACȚII**

Aprilie – Mai 2023

www.i2ds2.org

Raport periodic

Aprilie – Mai 2023

Cristian EREMIA

Sorin-Vasile NEGOIȚĂ

- Cooperare tehnico-militară transatlantică / inovare, tehnologii militare critice, emergente și disruptive

Implicarea SUA în inițiativa DIANA a NATO

Departamentul Apărării (DoD) al SUA a declanșat recent procedura internă națională, pentru a primi autoritatea de la Congresul SUA de a contribui cu finanțare și implicare directă, tehnico-științifică și tehnologică, la Inițiativa NATO pentru inovare în domeniul apărării ("Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic's – DIANA"). Obiectivul general al Pentagonului este acela de a participa la accelerarea dezvoltării tehnologiilor militare critice sau emergente, pentru cercetarea și elaborarea de aplicații inovative militare/duale concrete în domeniul apărării și securității.

Sursă: US Navy

În documentul transmis Congresului SUA, DoD a susținut și argumentat că este interesat să investească 12,5 milioane USD în proiectul DIANA al NATO în anul fiscal 2024 și apoi câte 8,8 milioane USD anual în anii fiscali 2025 - 2028.

În esență, Pentagonul a afirmat că implicarea sa la această inițiativă aliată specială va ajuta la implementarea "unor obiective importante ale agendei NATO". Potrivit DoD, în absența unei autorizări statutare primite prin aprobarea acestei propuneri legislative, SUA nu vor putea participa la proiectele DIANA sau la alte programe sau activități conexe, de cercetare și dezvoltare NATO finanțate în comun de DIANA sau de alte entități aliate asociate.

Reamintim că la [Summit NATO](#) din 14 iunie 2021 a fost lansată inițiativa "Acceleratorul de Inovare în Apărare al Atlanticului de Nord" (DIANA), care va avea rolul să accelereze cooperarea transatlantică în domeniul tehnologiilor emergente/disruptive și să sprijine NATO pentru o colaborare mai strânsă cu entități care activează în domeniile de vârf ale cercetării și tehnologiilor (R&T), respectiv din industriile de apărare din sectorul public și privat, cu mediul academic, precum și cu alte organizații non-guvernamentale active în domeniu.

DIANA va avea misiunea de a susține [cele șapte tehnologii cheie](#) emergente și disruptive/perturbatoare pe care NATO le-a identificat drept critice pentru viitor: inteligența artificială (IA), prelucrarea big-data, tehnologiile cuantice, capacități autonome, biotehnologia, domeniul hipersonic și spațiul cosmic.

De la lansarea inițiativei, o serie de aliați s-au angajat deja a găzdui sediul central, centrele pentru acceleratoare și locații pentru centre de testare-experimentare care să intre în rețeaua DIANA, atât în Europa, cât și în America de Nord. David Van Weel - asistent al Secretarului general al NATO pentru provocări emergente de securitate și [director general interimar al DIANA a anunțat](#) recent că, de la înființarea sa, rețeaua de acceleratoare și centre de testare afiliate la DIANA a crescut la peste 100 de locații (site-uri), răspândite în aproape toate țările aliate.

NATO intenționează ca DIANA să devină un tip de versiune adaptată a Agenției SUA pentru proiecte și cercetare avansată (DARPA), și care să fie pe deplin funcțională începând din anul 2023. De la lansarea inițiativei, o serie de aliați au făcut deja oferte pentru a găzdui sediul central, centrele de experimentare și locații care ar putea intra în rețeaua DIANA atât în Europa, cât și în America de Nord. Cele două inițiative ale Acceleratorului de Inovare și Fondului de Inovare - similar unei bănci de investiții, au fost incluse într-o listă de recomandări din 2020 a Grupului consultativ NATO pentru tehnologiile emergente și perturbatoare, și "vor ghida Alianța în secolul XXI".

- **Inovare, tehnologii duale critice, emergente sau disruptive**

Noi provocări pentru Congres și Pentagon: reforma achizițiilor militare, eliminare bariere în calea adoptării inovațiilor și revizuirea structurilor de planificare și finanțare a apărării.

Semnalăm apariția recentă a unui raport deopotrivă interesant și important elaborat de un grup de lucru al Comisiei Consiliului Atlantic din SUA asupra ["Adoptării inovării în domeniul apărării"](#). Raportul pune în evidență provocările cu care se confruntă SUA în menținerea avantajului tehnologic și militar față de adversarii săi strategici și elaborează o serie de

recomandări concrete pentru Congresul SUA, Pentagon și sectorul apărării pentru a accelera ritmul de adoptare a inovației, a tehnologiilor de ultimă oră elaborate de sectoarele de vârf industriale, comerciale și de apărare. Acest lucru va permite Pentagonului să livreze forțelor combatante soluții operaționale de mare impact într-un mod mult mai cuprinzător și rapid.

Premiza generală de abordare analitică este aceea că Departamentul Apărării (DoD) nu are o problemă per se cu inovarea, ci mai degrabă o problemă cu adoptarea și implementarea inovației. Cu alte cuvinte, deși SUA sunt un lider în multe tehnologii emergente relevante pentru apărare și securitate – de la inteligența artificială, energia direcționată până la tehnologia informației cuantice și nu numai, DoD are o problemă cu activitatea concretă, să identifice, să adopte, să integreze și să implementeze tehnologiile respective în aplicații militare. Și asta chiar și în condițiile în care noi entități - ca Unitatea de Inovare a Apărării, sau Biroul de Capabilitati Rapide al Forțelor Aeriene, au eliminat multe constrângeri birocratice pentru a accelera chiar și cele mai complicate achiziții majore, prin extinderea gamei de firme implicate în inovare în scopuri de securitate națională.

Sursa: www.atlanticcouncil.org/event/commission-on-defense-innovation-adoption-interim-report/

Pentru a aborda provocările legate de adoptarea inovației de către DoD în lumina urgenței impuse de mediul geopolitic internațional, raportul prezintă zece recomandări de politici pentru Congres și Pentagon, concentrându-se pe cele trei domenii cheie ale:

- (1) reformei achizițiilor pentru apărare,
- (2) depășirii barierelor în calea adoptării inovației,
- (3) revizuirii structurilor specifice de planificare, programare, bugetare și execuție,

O concluzie importantă este că DoD ar trebui să-și adapteze modul în care desfășoară programele de achiziții pentru a oferi flexibilitate suplimentară în anul de execuție fiscală, iar Congresul să autorizeze această flexibilitate.

Recomandările prioritare ale Comisiei susțin că liderii DoD, din comitetele de apărare ale Congresului și alte agenții ale ramurilor executive trebuie să acționeze pe zece paliere pentru a accelera adoptarea inovației la nivelul apărării:

- Introducerea unui nou model de portofoliu de capabilități,
- Consolidarea elementelor programelor,
- Resetarea autorităților de reprogramare,
- Modernizarea DoD pentru a se alinia cu baza industrială a secolului XXI,
- Consolidarea alinierii piețelor de capital la rezultate,
- Stimularea companiilor constructoare de tehnologii de vârf să facă afaceri cu DoD,
- Modernizarea documentelor bugetare,
- Stabilirea de fonduri de legătură pentru tehnologiile validate a fi de succes,
- Perfecționarea modelul Agenției de Dezvoltare Spațială,
- Modernizarea sistemul de cerințe al DoD.

Raportul recomandă ca cinci birouri executive ale programelor DoD să fie împuternicite să opereze într-un model de portofoliu, astfel încât să poată transfera mai ușor finanțarea între posibilele produse care îndeplinesc nevoile prioritare ale misiunilor apărării. **Congresul ar trebui să aloce bani pentru DoD cu mai puține dar mai mari articole bugetare și să reseteze autorizările de reprogramare, astfel încât profesioniștii în achiziții să aibă o flexibilitate mai mare de acțiune.**

Pentru a stimula mai substanțial inovația în sectorul comercial, Congresul ar trebui să restabilească cel puțin raportul tradițional dintre finanțarea achizițiilor și alte cheltuieli pentru apărare, iar DoD ar trebui să angajeze în mod deliberat mai substanțial o bază de inovare mult mai largă în domeniul tehnologiilor emergente. Alocarea unui procent mai mare din bugetul DoD pentru achiziții și implementarea inovațiilor va semnala în mod clar deschiderea pentru o piață mai mare pentru firmele netradiționale din industria de apărare.

Suplimentar, secretarul adjunct al apărării în raport direct cu Unitatea de inovare a apărării (DIU), ar trebui să aibă un rol de lider în cointeresarea, alinierea și valorificarea părților interesate din Pentagon și din cadrul bazei industriale de apărare existentă pentru secolul XXI. **DIU ar trebui să aibă resurse și prerogative mai mari pentru a lărgi "ecosistemul de apărare" prin implicarea puternică a start-up-urilor, a furnizorilor netradiționali și a jucătorilor de pe piața de capital.**

Se recomandă insistent că DoD trebuie să dezvolte abordări pentru a-și valida mai rapid nevoile pentru capacități comerciale, decât să aștepte ani de zile după identificarea unei capacități cheie pentru a scrie o cerință și a trimite o cerere de buget. DoD ar trebui să reformeze Sistemul de integrare și dezvoltare a capacităților comune (JCIDS) pentru a opera mai rapid și să dezvolte un sistem de validare a necesităților militare în afara JCIDS pentru capacități comerciale mature. **Congresul și DoD ar trebui să extindă atât eligibilitatea, cât și mărimea premiilor pentru granturile de cercetare pentru inovarea în cadrul afacerilor mici.**

Pentru a oferi mecanisme suplimentare pentru corelarea rapidă a capacităților cheie cu finanțarea, acestea ar trebui să furnizeze și fonduri pentru a procura capabilități militare demonstrate și validate cu succes în exerciții.

Grupul de lucru format din foști demnitari americani cu decenii de serviciu în guvern, în sectorul privat și piețele de capital, consideră că timpul se scurge în defavoarea SUA, deoarece provocările care devin tot mai mari la adresa securității naționale și amenințarea pe care o reprezintă pentru ordinea internațională bazată pe reguli, necesită o reformă acționabilă în DoD. SUA se confruntă simultan cu o concurență cu doi rivali autocrați, mari puteri cu arme nucleare. Războiul în desfășurare al Rusiei împotriva Ucrainei și revanșismul Chinei nu numai că impun considerente geopolitice urgente, ci și evidențiază necesitatea capacizării bazei industriale americane de a produce și de a dezvolta tehnologii inovatoare la scară largă.

- **Autonomia strategică europeană**

Macron și-a reafirmat viziunea pentru o Europă autonomă

După ce Rusia a declanșat cea mai mare confruntare din Europa de la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial, este necesară o evaluare a capacității statelor europene de a-și asigura, din punct de vedere militar, propria apărare, în condițiile în care există mai multe disfuncționalități în ceea ce privește capabilitățile de apărare europene. În aceste condiții, președintele francez Emmanuel Macron încearcă să declanșeze o nouă dezbatere în Europa despre direcția în care ar trebui să se îndrepte continentul.

Președintele francez Emmanuel Macron și-a reafirmat viziunea asupra locului pe care Europa ar trebui să-l aibă în lume într-un interviu realizat de cotidianul economic „Les Echos”. Sursa: Twitter

În acest sens, [într-un interviu acordat jurnaliștilor de la cotidianul economic „Les Echos”](#), la bordul avionului prezidențial, la întoarcerea din vizita desfășurată în China în luna aprilie, Macron preciza că *„Autonomia strategică – capacitatea de a asigura propria securitate, trebuie să devină principiul de bază al Europei”*. În context, acesta a adăugat că *„Europa riscă să devină un «vasal» pentru alte puteri, inclusiv Statele Unite, care ar putea fi pe un curs de coliziune cu China din cauza independenței Taiwanului”*.

Numai că, autonomia strategică a Europei este privită în mod diferit de către guvernele europene. Chiar dacă aproape toate statele continentului sunt conștiente de necesitatea unei noi orientări în problemele de apărare, gradul de dependență față de Statele Unite rămâne în continuare destul de mare. Prin desfășurarea impresionantă de trupe americane în Europa și prin asigurarea componentei nucleare de descurajare în cadrul NATO, SUA reprezintă pe mai departe un garant al securității europene.

În acest sens, conducătorul *Centrului pentru securitate și apărare la Societatea germană pentru politică externă*, Christian Mölling, a declarat că insistența președintelui Macron asupra termenului de autonomie strategică europeană reprezintă o excepție în rândul liderilor europeni, *„Macron vorbea în principal pentru el însuși, proiectând viziunea națională a Franței pentru restul Europei”*. În același registru, Sophia Besch, analist în problematica europeană la *Carnegie Endowment for International Peace*, consideră că Germania, principalul partener al Franței în cadrul UE, *„preferă termeni mai blânzi, precum suveranitatea europeană, care exprimă pur și simplu intenția de a acționa independent pe timpul crizelor”*. Nu în ultimul rând, aceasta este de părere că, în spatele definițiilor privind autonomia, invazia Rusiei în Ucraina a evidențiat *„dependența Europei nu numai de capacitățile militare ale SUA, ci și de conducerea americană pentru un răspuns transatlantic adecvat”*.

Este adevărat că, în general, europenii sunt partizanii existenței unui grad mai mare de autonomie, completat cu sporirea cheltuielilor pentru apărare, precum și susținători ai consolidării încrederii reciproce și unității de grup, pentru a putea preveni o mutare a atenției SUA către regiunea Indo-Pacific sau, de ce nu, o îndepărtare a Washington-ului de Europa și, astfel, o reducere a interesului american pentru securitatea acesteia. Aceste idei au fost exprimate de Bastian Giegerich, directorul pentru apărare și analiză militară la *Institutul Internațional de Studii Strategice*, care preciza că *„Deocamdată, pentru multe capitale europene [...], autonomia strategică ocupă un loc secundar [...], înapoia dorinței de a învinge Rusia”*.

Pentru început, este necesară o reducere a dependențelor Europei atât în ceea ce privește tehnologia și energia, dar și în privința apărării. Însă, dorința de *„a crea o autonomie strategică, rămâne un efort pe termen lung”*, crede Arturo Varvelli, care conduce divizia de la Roma a think tank-ului *Consiliului European pentru Relații Externe*.

Totodată, este importantă percepția diferită a statelor membre UE referitoare la amploarea amenințării ruse asupra unității și securității europene, precum și asigurarea unanimității în luarea deciziilor pentru lansarea de inițiative, în special în domeniul dezvoltării capacităților. În timp ce țările aflate la granița de nord-est și est a UE au considerat Rusia drept principala amenințare, pentru state precum Franța, Germania sau Italia amenințările

principale sunt de altă natură – terorismul, migrația, instabilitățile regionale în zone de interes (ex. Sahel) etc. Pentru acestea din urmă, abia războiul din Ucraina a crescut sentimentul că principala amenințare asupra securității este dată de Federația Rusă și au luat decizia de a mări la 2% din PIB contribuția pentru apărare (ex. Germania).

Când, după izbucnirea războiului în Ucraina, bugetele europene pentru apărare au crescut considerabil, foarte mulți au sperat că acest lucru va fi benefic pentru programele de înzestrare comune europene. Însă, multe state europene au optat pentru achiziții directe, rapide, în special din SUA, așa cum a fost decizia guvernelor de la Berlin și Varșovia pentru aeronave F-35, respectiv tancuri Abrams. Astfel, invazia Ucrainei de către Rusia, în 2022, a dus la apariția unui val de achiziții de arme în Europa, generate în special de nevoi naționale imediate, iar oficialii de la Washington au apreciat oportunitățile create. În urma acestui fenomen, mulți analiști și-au pus întrebarea dacă această dinamică este bună sau nu, pentru că a stârnit oarecare temeri în rândul companiilor europene de armamente, care au simțit pierderea unor clienți importanți. Referitor la acest aspect, Christian Mölling a pecizat că, în condițiile în care Bruxelles-ul nu a putut trece de politica industriilor de apărare naționale, *„originea capacităților nu trebuie să conteze”* și *„ar trebui să luăm ceea ce putem obține, dacă ajută la apărarea Europei”*.

Dintr-o altă perspectivă, Marea Britanie, în poziția sa „ex-europeană”, trece printr-o reevaluare proprie a priorităților de apărare și securitate și a reprezentat, încă de la început, unul dintre „jucătorii cheie” pentru stimularea sprijinului Ucrainei de ambele maluri ale Atlanticului. Totodată, s-a constatat interesul Marii Britanii pentru zona Asia-Pacific, având în vedere rolul său în proiectul AUKUS, unde are ca scop parțial, în tandem cu SUA, furnizarea de submarine cu propulsie nucleară pentru Australia.

În ceea ce privește viziunea Marii Britanii asupra autonomiei strategice a Europei, există, potrivit analistului senior al *Forecast International*, Dan Darling, două curente de opinie. Dacă pe timpul lui Boris Johnson autonomia strategică reprezenta dorința Londrei de *„a ieși de sub dictatura Bruxelles-ului, [...] o Mare Britanie liberă să-și urmeze propriul curs, să creeze relații prin mijloace bilaterale, multilaterale și de coalitție și să întărească influența în întreaga lume”*, în timpul lui Rishi Sunak, *„pare să însemne legături mai strânse cu UE, cu accent pe continuarea acordării sprijinului pentru Ucraina, plus să rămână vigilenți cu provocarea generată de China”*.

- **Vehicule aeriene fără pilot / Tehnologii militare disruptive**

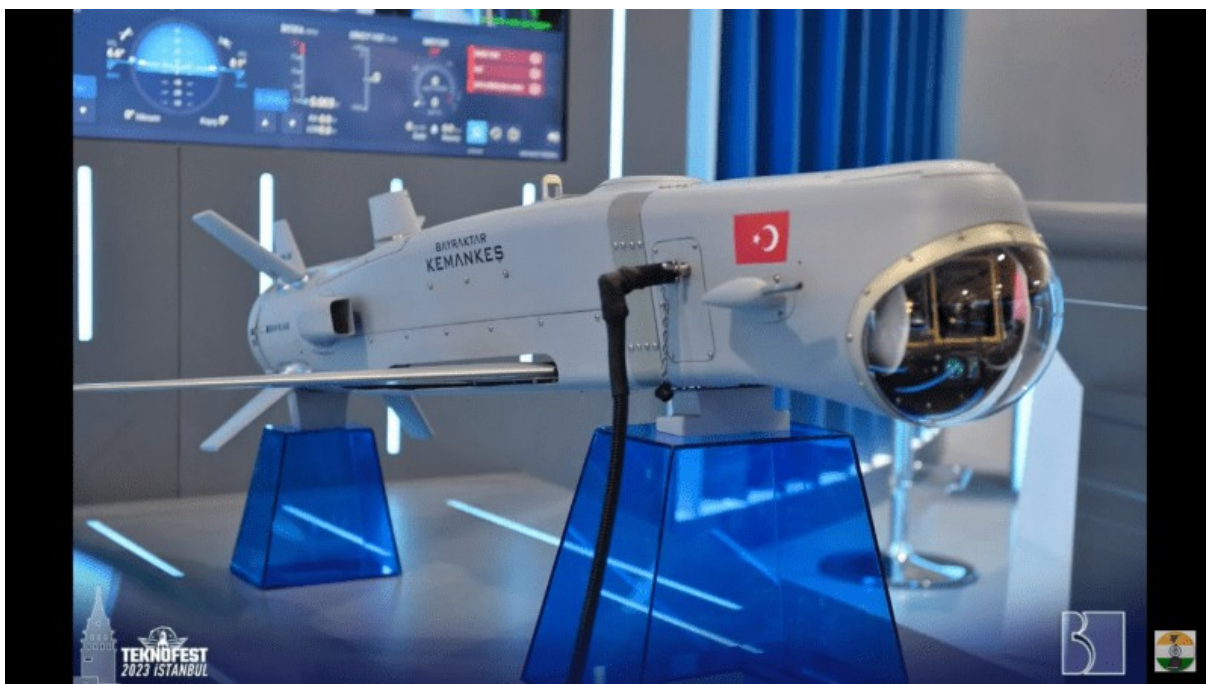
Turcia – noua rachetă de croazieră care va echipa dronele de luptă Bayraktar

Pe durata Expoziției Teknofest din Istanbul (27 aprilie 2023), cunoscuta de acum companie din industria de apărare a Turciei, Baykar, a dezvăluit realizarea unei noi rachete de croazieră destinată a fi purtător pentru dronele de luptă Bayraktar TB2 și TB3, precum și pentru drona Akinci ale companiei turcești.

Aceasta poartă numele de Bayraktar Kemanekes și a și fost expusă la expoziție.

Deocamdată, [datele tehnico-tactice ale acestei rachete "revolutionare"](#) - cum este considerată, care va echipa dronele menționate, ca de altfel și costurile și prețul de livrare, sunt în mare parte confidențiale. A reieșit totuși că este vorba despre o "rachetă miniatură" de 1,73 m lungime, cu o anvergură a aripilor desfășurate de 1,25 m și cu un motor cu reacție, care ar avea o autonomie de zbor de 200 de kilometri.

A mai reieșt că dispune de un sistem de pilotare automată asistat de o aplicație cu tehnologie de inteligență artificială, care asigură un zbor autonom cu mare precizie. Racheta poate zbura cu o viteză de 0,7 Mach și poate transporta o sarcină utilă de 30 de kilograme. Primele reacții ale unor experți în sisteme aeriene fără pilot pun în evidență că industriașii turci au ridicat ștacheta în construirea unor drone aeriene de luptă performante.

Captură de ecran a Bayraktar Kemankes, o rachetă de croazieră în miniatură concepută pentru a fi utilizată cu dronele de luptă ale Turciei. Sursa: Indian Defense Analysis-Youtube

Racheta este considerată un produs original și național al inginerilor turci și ar reprezenta un "vârf" al puternicului arsenal pentru război cu drone al Turciei. Haluk Bayraktar - director executiv al companiei, a declarat că o dronă echipată cu o astfel de rachetă ar putea lansa un atac împotriva țintelor de la o distanță sigură.

Potrivit companiei, Bayraktar Kemankes se află acum la etapa finală de testare. Producția de astfel de rachete este de așteptat să înceapă până la sfârșitul acestui an.

Realizarea este datorată eforturilor Turciei de a dezvolta o întreagă familie de rachete interoperabile și bombe ghidate, inclusiv MAM-T, MAM-L, MAM-C, Bozok și L-UMTAS.

De remarcat în context că această companie turcă a raportat cifra de afaceri de 1,4 miliarde USD pentru 2022. Baykar a anunțat că peste 99% din veniturile sale în acel an au provenit din exporturi, compania vânzând drone de luptă TB2 în 28 de țări, iar drone Akinci în șase țări.

Se presupune că dezvoltarea rachetei Kemankes face parte din planurile Turciei de a-și consolida și mai mult forțele naționale de apărare și de a reduce treptat dependența de furnizorii străini. Compania Baykar a adus Turcia în poziția de a realiza progrese substanțiale. Guvernul turc lucrează, de asemenea, la modernizarea forțelor sale armate și la consolidarea securității naționale, majorând cheltuielile pentru apărare în ultimii ani.

Rheinmetall dezvăluie planurile pentru un vehicul aerian fără pilot purtător de drone de atac minuscule

Compania germană de apărare, Rheinmetall, a dezvăluit, în luna aprilie, într-un videoclip, [planurile pentru dezvoltarea unei drone purtătoare](#), care va transporta până la opt muniții dispersabile, care vor fi eliberate aproape de țintă. Transportatorul de drone, denumit Combat Drone, se bazează pe platforma existentă Luna Next-Generation (NG), produsă de Rheinmetall și aflată în serviciul câtorva clienți, printre care și Armata germană.

Sursa: Rheinmetall A.G. Germany

În experimentul efectuat de Rheinmetall, se observă cum drona lansată prin catapultă, urmărește un camion în drumul său spre depozit și, imediat după aceasta, eliberează muniții explozive, care distrug mai întâi un senzor de perimetru și apoi aruncă în aer camionul parcat în interiorul clădirii. Purtătorul de cuvânt al companiei, Jan-Phillip Weisswange, a declarat, ulterior, că elementele prezentate sunt în dezvoltare, iar „drona de luptă va fi capabilă să transporte și să desfășoare diferite tipuri de muniție cu aripi rotative, care în funcție de tip și configurație, ar putea totaliza opt efectori (salve)”. Momentul finalizării acestei idei va depinde foarte mult de interesul clienților.

Alte detalii despre capacitățile preconizate ale noii drone nu sunt disponibile până în prezent, dar se cunosc mai multe detalii despre sistemul care a inspirat design-ul acesteia. Astfel, Luna AG, al cărei predecesor, operat de trupele germane încă de la începutul anilor 2000, este Luna X-2000, a fost fabricat inițial de compania EMT Penzberg. Ulterior, în anul 2021, Rheinmetall a cumpărat licența. Aceasta este o dronă de recunoaștere ușoară, capabilă să rămână în aer timp de 12 ore și până la 100 kilometri, care este lansată cu ajutorul unei catapulte cu frânghie.

Potrivit analistului de cercetare la *Centrul pentru Analize Navale* din SUA, Samuel Bendett, ideea transportatorului de drone nu este nouă, design-ul fiind probabil influențat de utilizarea vehiculelor aerine fără pilot în Ucraina. Acesta a mai adăugat că, SUA și China experimentează acest concept de câțiva ani, în timp ce oficialii ruși discutau de posibilitatea lansării dronei de luptă de dimensiuni mici Molniya de pe platforma Grom mai mare. Este doar o problemă de timp cine va ajunge primul să-și atingă obiectivul. Totul este influențat însă de costurile de producție.

- **Apărarea europeană**

Firme israeliene din domeniul apărării au ca obiective înarmarea Europei

Invazia Ucrainei de către Rusia a dus, în ultima perioadă, la o creștere considerabilă a cheltuielilor pentru apărare și la intensificarea achizițiilor publice în Europa. În aceste condiții, companiile de apărare din Israel și-au exprimat dorința de a folosi oportunitățile create pentru vânzarea de muniții și a diferitelor sisteme de armamente către statele europene, în vederea reprovizionării stocurilor epuizate de donațiile către Ucraina.

Sursa: Israel Aerospace Industry, Interceptor Arrow 3, <https://www.iai.co.il/p/arrow-3>

Pentru principalii contractori din domeniul apărării din Israel, Rafael Advanced Defense Systems, Israel Aerospace Industries (IAI) și Elbit Systems, situația creată în Europa constituie un real avantaj și o oportunitate de a-și vinde produsele. Astfel, Ministerul apărării israelian [a anunțat, la mijlocul lunii aprilie](#), că Germania se află în negocieri avansate pentru achiziționarea sistemului de apărare aeriană Arrow 3 produs de IAI. De asemenea, Finlanda dorește achiziționarea sistemului de apărare antirachetă David's Sling (Rafael), în valoare de peste 300 milioane Euro, în timp ce Grecia a anunțat un acord pentru achiziționarea de rachete și drone Spike (Rafael).

Mai mult decât atât, cele trei companii israeliene amintite mai sus au filiale locale în Europa sau acorduri cu companii europene de apărare, ceea ce înseamnă că au capacitatea de a acționa rapid pentru a participa activ la realizarea planurilor de achiziții europene. De asemenea, acestea sunt implicate în programe europene, cum este cazul companiei Rafael cu programul EuroSpike.

Directorul diviziei pentru sisteme de manevră terestră a companiei Rafel, Niv Cohen, consideră că războiul din Ucraina „a evidențiat principiile de executare a manevrei în teren și de menținere a teritoriului cucerit pe timpul luptei”, ceea ce a determinat statele europene și din întreaga lume „să dezvolte planuri serioase pentru achiziționarea de vehicule de luptă, în special tancuri”. Astfel, Rafael speră ca această dinamică a pieței să fie în avantajul sistemului său de protecție activă Trophy, achiziționat deja de SUA și Germania pentru tancurile lor Abrams și, respectiv, Leopard.

Totodată, Rafael a înființat, în 2022, EuroTrophy, o companie cu sediul în Europa, dezvoltată în parteneriat cu Krauss-Maffei Wegmann din Germania și General Dynamic European Land Systems din Spania. În acest fel, pentru flexibilizarea și creșterea eficienței procesului de achiziție, Rafael a transferat lanțul de aprovizionare pentru programele sale EuroTrophy și EuroSpike pe continentul european.

Pe de altă parte, vicepreședintele executiv al Elbit Systems pentru marketing internațional și dezvoltarea afacerilor, Ran Kril, a declarat recent că în Europa există o cerere uriașă, ca urmare a donațiilor făcute către Ucraina, pentru muniții de artilerie, capabilități de protecție și arme de război electronic, domenii aflate în portofoliul companiei. Pentru aceasta, Elbit a construit o rețea de ramuri locale în toată Europa, care va permite sporirea eficienței vânzărilor viitoare pe plan local, precum și posibilitatea oferirii, concomitent, a procesului de dezvoltare și a mentenanței produselor achiziționate.

Nu în ultimul rând, CEO-ul IAI, Boaz Levy, speră să-și aducă compania în prim-plan în Europa, prin conectarea echipamentelor din domeniile aerian, terestru, maritim, dar și spațial. Acesta a precizat că „IAI are în prezent o mulțime de produse potrivite pentru războiul care are loc în prezent în Europa și care oferă o viziune către viitorul zonei de ducere a luptei”. Deși CEO-ul nu a menționat anumiți clienți, el a dat ca exemplu racheta Barak, radarele și munițiile dispersabile. Trei state central-europene, Cehia, Slovacia și Ungaria au achiziționat radarul produs de Elta, o subsidiară a IAI și folosit cu sistemul de apărare aeriană israelian Iron Dome.

BAE și Iveco își unesc forțele pentru a comercializa vehicule amfibii de luptă în Europa

Filiala americană a BAE Systems și Iveco Defence Vehicles (IDV) din Italia au prezentat, în perioada 17-19 mai, la [Târgul de Apărare și Securitate FERIA Internacional de Defensa y Seguridad \(FEINDEF\)](#), Spania, vehiculul de luptă amfibiu (ACV/amphibious combat vehicle), în varianta de transport de persoane, dezvoltat de cele două companii, care va răspunde cerințelor europene pentru această tehnologie.

Sursa: US NAVy

Potrivit vicepreședintelui pentru dezvoltarea afacerilor internaționale la BAE Systems, Marco Collins, [prezentarea din Spania](#), „un aliat foarte important și pe termen lung atât pentru SUA, cât și pentru NATO”, a fost o alegere strategică pentru prima apariție a vehiculului în afara SUA.

ACV face parte dintr-o familie de vehicule dezvoltate în comun, în baza unui parteneriat strategic, de către BAE și IDV, pentru care Spania și-a exprimat deja interesul. Până în prezent, BAE Systems a fost selectată de către U.S. Marine Corps să livreze [patru variante diferite ale vehiculului](#) – de manevră/luptă al echipei, de comandă și control, de recuperare și întreținere și o variantă înarmată cu stația de arme de la distanță Kongsberg RT-20 de 30 mm.

Varianta de transport trupe prezentată în Spania este platforma de bază a vehiculului, care este complet transportabil în ocean și care poate prelua până la 13 pușcași marini și un echipaj de trei pentru deplasarea de la navă la țărm. Are o greutate de 35 tone și poate atinge o viteză de până la 105 km/oră pe un drum asfaltat.

Nazario Bianchini, directorul de vânzări al IDV, a declarat că cele două companii vor răspunde împreună de viitoarele licitații din Spania și alte state europene. **Iveco este, de altfel, un partener local în Spania, având deja două fabrici aici – de exemplu fabrica din Madrid produce gama completă de vehicule grele ale companiei și are o forță de muncă de 2.850 de angajați.**

În ceea ce privește intenția de a achiziționa ACV, nu este prima dată când Armata spaniolă apelează la serviciile celor două companii pentru echipamente terestre și amfibii. Astfel, în 2015, producătorul italian a obținut un contract pentru furnizarea a 700 camioane militare multifuncționale, iar în 2019, Departamentul de Stat al SUA a autorizat Spania să cumpere 11 vehicule amfibii de asalt produse de BAE, care urmau să se alăture celor pe care deja le operau.

Germania achiziționează suplimentar vehicule capabile pentru transport în orice tip de teren de la BAE Systems

Potrivit companiei BAE Systems, Armata germană a încheiat un contract-cadru multinațional cu aceasta pentru achiziționarea a 227 vehicule blindate, capabile de a se deplasa în orice teren.

Vehiculele BvS10 de la BAE Systems Hägglunds. Sursa: BAE Systems

Prezentul acord, care valorează aproximativ 400 milioane dolari, urmează deciziei din decembrie 2022, când Germania, Suedia și Marea Britanie s-au unit pentru a cumpăra în comun 436 de vehicule BvS10 ale companiei pentru 760 milioane dolari – 140 pentru Germania, 236 pentru Suedia și 60 pentru Marea Britanie. Potrivit Ministerului apărării german, Bundestag-ul a aprobat, la sfârșitul lunii martie, 1 miliard de dolari pentru achiziția de noi vehicule capabile de a se deplasa în orice teren.

Vehiculele cu șenile, compuse din două caroserii, sunt proiectate pentru condiții grele de deplasare, inclusiv pe zăpadă, stânci, nisip, noroi și pe teren alpin abrupt. De asemenea, acestea au capabilități amfibii, care le permit deplasarea în cursuri de apă puțin adânci.

Noul contract al Armatei germane prevede vehicule suplimentare de transport trupe și transportoare blindate (APC/armored personnel carriers). În afara acestora, BAE precizează că există și variante pentru comandă-control și vehicule logistice.

BAE Systems Hägglunds, filiala suedeză a companiei, produce vehiculul BvS10 la fabrica sa din Örnsköldsvik, situată pe coasta de est a Suediei. Actualul contract semnat de Germania extinde livrările prevăzute în temeiul acordului-cadru din decembrie, care urmează să se desfășoare în perioada 2024-2030. Suedia este națiunea lider pentru programul de vehicule BvS10, iar un birou comun pentru achiziții, cu reprezentanți din toate cele trei state implicate, supraveghează desfășurarea programului.

De asemenea, [Armata SUA a încheiat](#), în vara lui 2022, un contract cu BAE Systems, în valoare de 278 milioane dolari, pentru 110 vehicule Beowulf, o variantă neprotejată a BvS10, care are ca scop facilitarea operațiilor la sol în condiții arctice.

Asociația „Soluții Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence – I2DS2” este un *think tank* românesc a cărui principală misiune este promovarea, susținerea, dezvoltarea și diseminarea de orientări, analize, politici și strategii în domeniile securitate, apărare și intelligence.

În îndeplinirea misiunii sale, I2DS2 elaborează studii și analize, formulează recomandări de politică publică, organizează programe de instruire, mese rotunde, seminarii și conferințe, participă în diverse formate de parteneriate naționale și internaționale cu entități publice și private, elaborează și implementează proiecte cu obiective specifice domeniilor securitate, apărare și intelligence.

I2DS2 este „o comunitate deschisă pentru securitatea națională” și se raportează la deviza „împreună pentru o lume mai sigură”.

Fotografiile de pe coperta 1 și coperta 4 sunt preluate de pe site-ul [www. unsplash.com](http://www.unsplash.com),

Autori: Joshua Sortino, 丁亦然, SpaceX, Kendall Ruth, Robert Thiemann, Richard R. Schünemann, Michael Afonso (Coperta față), NASA (Coperta spate)

Asociația „Servicii Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence”

București, Bd. CAROL I nr. 54, et.2, ap. 2, cam. 4, Sector 2

Nr. Reg. Special **48/21.05.2019**, CIF: **41374789**

www.i2ds2.org, office@i2ds2.org